

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
XXX. KÁRPÁT-MEDENCEI HEVESY GYÖRGY KÉMIAVERSENY
DÖNTŐJÉNEK PROGRAMJA
2019. MÁJUS 31. – JÚNIUS 1-2.

- Helye:** Eszterházy Károly Egyetem, Természettudományi Kar épületei
3300 Eger, Leányka u. 4–8.
- Szállás:** Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium
3300 Eger, Mátyás király u. 62. (Mátyás király u. Vincellériskola u. sarok)
- Megközelítés:** A vasútállomástól a 11, 12, 14-es buszokkal 2 megálló Lajosváros felé.
A buszpályaudvartól 11, 12, 14-es buszokkal 6 megálló Lajosváros felé.
- Étkezés:** Dorner étterem, 3300 Eger, Kossuth Lajos u. 28.

A verseny kiírója és rendezője
a MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
Társrendező: Eszterházy Károly Egyetem

A Kárpát-medencei döntő fővédnöke
Dr. Pajtók Gábor Kormány megbízott (Heves Megyei Kormányhivatal)

A fővárosi verseny fővédnöke
Tarlós István, Budapest főpolgármestere

A döntő védnökei
Dr. Liptai Kálmán, az Eszterházy Károly Egyetem rektora,
Habis László, Eger Megyei Jogú Város polgármestere

- Szakmai együttműködők***
- Emberi Erőforrások Minisztériuma • Eszterházy Károly Egyetem •
  - Eötvös Loránd Tudományegyetem TTK • Oktatási Hivatal - Pedagógiai Oktatási Központok •
  - Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium •
  - TermészetBúvár Alapítvány • TIT Bugát Pál Egyesülete • TIT Szövetség tagegyesületei •

Együttműködő külhoni magyar partnerszervezetek

- Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság • Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség • GENIUS Jótékonyági Alapítvány • Mentor Felvidéki Tehetségsegítő Tanács • Felvidéki Szövetség a Közös Célokért Polgári Társulás • Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége • Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete • Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete •

A Kárpát-medencei döntő támogatói

- Agrárminisztérium • Emberi Erőforrások Minisztériuma • EGIS Gyógyszergyár Zrt. • Richter Gedeon Nyrt. •
  - Budapest Főváros Önkormányzata • Bálint Analitika Mérnöki Kutató és Szolgáltató Kft. •
- Alapítvány a Közjóért • Műszaki Könyvkiadó • Duna-Ipoly-, Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság •
  - Servier Kutatóintézet Zrt. •

A KÁRPÁT-MEDENCEI DÖNTŐ ISMERETANYAGA A legfontosabb anyagok (levegő, víz, hidrogén, oxigén, szén-dioxid) tulajdonságai.

- Anyagcsoportok (elem, vegyület, keverék, oldat).
- Oldás, oldatok, tömeg százalékos összetétel, elválasztási műveletek.
- Atomszerkezet, periódusos rendszer.
- Néhány elem és vegyület képlete és köznapi tulajdonságai (hidrogén, oxigén, nitrogén, klór, víz, szén-dioxid, sósav, ammónia).
- Ionok és ionvegyületek.
- Savak, bázisok, sók, kémhatás.
- Kémiai reakciók, kémiai számítások.

A 8. évfolyamos tanulók részére, a 7. évfolyam és a megyei forduló anyagán felül:

- Vízkeménység és vízlágyítás; Műtrágyák.
- A fémek redukáló sora.
- Szervetlen kémia (bővítés):
  - A hidrogén-peroxid.
  - A foszforsav sói (pl. trisó, foszforit, szuperfoszfát).
  - A salétromsav tulajdonságai. A salétromsav sói (pl. chilei salétrom).
  - Az alkálifémek.
  - A vas és az alumínium (és ipari előállításuk).
  - A réz, az ezüst és az arany; a réz-szulfát.
- Szerves kémia:
  - Szénhidrátok: szőlőcukor, gyümölcscukor, tejcukor, répacukor, keményítő, cellulóz.
  - Szappanok.
  - Fehérjék, zsírok, olajok, alkoholok (metil- és etil-alkohol, glikol), szerves savak.

A fentiekén kívül leírás alapján bármilyen anyag tulajdonságainak, kémiai reakciónak értelmezése (egyszerű egyenletek írása is).

A döntő fordulói:

- írásbeli
- laborgyakorlat
- szóbeli

A VERSENY PROGRAMJA

MÁJUS 31. PÉNTEK

12:00 – 14:30 **Érkezés, regisztráció**

Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium
Eger, Mátyás király u. 62. (Mátyás király u. Vincellériskola u. sarok)
(szendvicsebéd csomag)

14:40 Utazás a megnyitó ünnepség helyszínére autóbusszal
Eszterházy Károly Egyetem Természettudományi Kar,
Eger, Leányka u. 4–8. C épület 124. előadóterem

15:00 **Megnyitó ünnepség**

A résztvevőket köszöntik a Védnökök

A versenyt megnyitja:

Prof. Dr. Hórvölgyi Zoltán, az MTA doktora, egyetemi tanár,
az MTT Kémiai Szakosztály elnöke

Előadások:

15:30 **Villányi Attila** vezető tanár (ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium):
Nemzetközi Junior Természettudományi Olimpia – IJSO

15:45 **Dr. Jedlovszky-Hajdú Angéla**, egyetemi adjunktus,
(Semmelweis Egyetem, Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet):
„Mesterséges szövetek és nanorészecskék az orvostudományban”

16:15 **Dr. Murányi Zoltán** főigazgató (EKE Pedagógusképző Központ) és
Oldal Vince mestertanár (EKE Kémia és Élelmiszerkémiai Tanszék):
"Kísérletes történelmi kalandozás a periódusos rendszer éve alkalmából" –
kísérleti bemutató

18:00 **Vacsora** a Dorner étteremben

19:00 Visszautazás a szálláshelyre autóbusszal

19:15 **Technikai megbeszélés, konzultáció** a szervezőknek, tanároknak, zsűritagoknak

JÚNIUS 1. SZOMBAT

- 6:00**   **Ébresztő** a kollégiumban
- 6:45**   **Autóbusszal indulás a reggelihez**
- 7:00 – 7:30**   **Reggeli** a Dorner étteremben
- 8:00–10:00**   **Az írásbeli feladatok megoldása: 7. és 8. osztály**
EKE Kémia Tanszék, Eger Leányka u. 4-8. C épület
- 10:30 – 12:00** **Gyakorlati forduló: 7. osztály**
- 10:30 – 13:30** **Szóbeli forduló: 8. osztály**
- 11:30–14:00**   **Ebéd** - Eszterházy Károly Egyetem „C” épület
- 14 :30–16:00**   **Gyakorlati forduló: 8. osztály**
- 13:30–16:30**   **Szóbeli forduló: 7. osztály**
- 14:00–15:00**   **Írásbeli dolgozatok megtekintése**
(a felkészítők megnézhetik tanulóik írásbeli dolgozatát, javítását ellenőrizhetik)
- 16:30**   **Eredmények értékelése** (a zsűri zártkörű tanácskozása)
- 19:00**   **Vacsora** a Dorner étteremben
- 20:00**   **Visszautazás a szálláshelyre autóbusszal**

JÚNIUS 2. VASÁRNAP

- 7:00**   **Ébresztő** a kollégiumban
- 7:45**   **A szállás végleges elhagyása, utazás autóbusszal a reggelihez**
- 8:00 – 9:00**   **Reggeli** a Dorner étteremben
- 9:30**   **Ünnepélyes eredményhirdetés, díjkiosztás**
Eszterházy Károly Egyetem Természettudományi Kar
Leányka u. 4–8. C épület 124. előadóterem
- 11:30-tól**   **Úti csomag átvétele, hazautazás**

A döntő évfolyamonkénti első három-három helyezettje meghívást kap a *részvevők számára ingyenes III. Kárpát-medencei Tehetségáborra*. Ennek időpontja: 2019. július 1-7., helyszíne a Kárpátalja, központja Beregszász (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola). A verseny szervezésével és lebonyolításával, továbbá a Tehetségáborral kapcsolatos további információkat Társulatunk honlapján (www.mtte.hu) folyamatosan közzé tesszük.

***Eredményes versenyzést, élményekben gazdag Kárpát-medencei döntőt kívánunk
Valamennyiüknek, és szeretettel várjuk Önöket!***

Dr. Hórvölgyi Zoltán s.k.
egyetemi tanár,
az MTT Kémiai Szakosztály elnöke

Dr. Tardy János s.k.
c. egyetemi tanár,
az MTT ügyvezető elnöke

